

Nr 34.

Av herr **Lundgren** i Vendelsberg, i anledning av Kungl. Maj:ts
*i statsverkspropositionen upptagna förslag om anslag till
befrämjande av det frivilliga skytteväsendet.*

Under fjärde huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till befrämjande av det frivilliga skytteväsendet i vårt land å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 1,080,000 kronor.

Den i vårt land sedan mer än femtio år tillbaka pågående frivilliga skytterörelsen synes allt mer och mer uppmärksammas såsom en viktig del av anordningarna för vårt lands försvar. Härom vittnar icke endast det stigande intresse, med vilket denna rörelse särskilt under de senare åren omfattats av den stora allmänheten, utan också de årligen ökade anslagssummor, som Riksdagen för ändamålet anvisat. Denna rörelse har ju också ofta med aktning och beundran omnämnts av utlänningar, som erhållit kännedom om densamma, och har av sådana också blivit framställd som ett efterföljansvärt exempel även för andra folk.

Under sådana förhållanden synes det vara av synnerligen stor vikt, att den frivilliga skytteverksamheten hos oss bedrivs på ett sätt, som motsvarar de förväntningar, som ställts och fortfarande ställas på densamma.

Tyvärr synes så icke allestädes vara förhållandet. Å flera orter lär nämligen denna verksamhet kommit in på ganska farliga avvägar eller rent av förfuskats. Många nedslående vittnesbörd härom ha på senare tiden dels varit synliga i tidningspressen, dels avgivits på annat sätt av trovärdiga personer. Så förmäles, att skjutöfningarna å vissa orter äga rum under gudstjänsttiden så nära kyrkor eller bönehus, att skotten höras inne i gudstjänstlokalerna och där verka störande samt att i övrigt flera skytteföreningar bedriva sin verksamhet på ett allt annat än tilltalande sätt, då med densamma ofta förenas dans och dryckestillställningar av sådan art,

att det för envar måste vara uppenbart, att själva rörelsen därav kommer att lida, ja, att mången i anständighetens namn rent av anser som sin plikt att bekämpa densamma.

En säkerligen ganska typisk beskrivning på en med dans- och dryckesgille förenad skyttefest i våra dagar förekommer i Göteborgsposten för den 19 november förlidet år. Däri heter det bland annat:

»Paviljongen ligger så att säga i ett centrum av bygden med missionshuset, baptisternas samlingslokal och kyrkan icke långt ifrån. Tillställningarna i denna lokal bruka allt som oftast icke avlöpa utan skrån och oväsen, om också intet vildare slagsmål ännu uppstått.

I söndags den 9 gick den sista anordningen i sitt slag av stapeln, och med tydlig vetskap därom hade man berett sig att grundligt fira denna. Då vi vid 9-tiden på kvällen närmade oss paviljongen, hördes det mest högljudda stojande och skrikande, som man kan föreställa sig. Buteljer krossades mot marken och kraftiga slag tycktes utdelas. Man kunde utan fantasi tänka sig förflyttad till en forna tiders marknad.

Sedan stojet något tystnat av, vågade vi oss fram för att skåda in i lokalen. Här sutto en mängd flickor bänkade runt omkring, allt under det dansen tråddes med onyktra ynglingar. Det är riktigt vedervärdigt att se en dans, där kavaljeren knappast kan stå för sig själv, långt mindre söka följa takten. Ynglingar komma två och två i arm raglande in i lokalen, knuffa och köra omkull, göra ett varv omkring och komma så gott som på huvudet ut igen. Sådan tedde sig en blick in i virrvalet!»

Ur en till mig i ärendet ankommen skrivelse från fullt trovärdiga personer må följande anföras:

»Skytteföreningarna äro ju i och för sig till för att bereda vår ungdom tillfälle att öva sig i vapnets bruk, och därför måste vi anse dem verka för något gott, så länge vi nödgas räkna med möjligheten av krig. Men sorgligt nog tycks det inte alltid vara kärleken till fosterlandet, som spelar huvudrollen i arbetet vid våra skytteföreningar. Snarare tycks kärleken till dans och sprit ha intagit första rummet vid en hel del av våra statsunderstödda skytteföreningar. Vad som vi särskilt med denna skrivelse velat fästa Eder uppmärksamhet på är, för det första att skjutningarna på sina platser pågå under gudstjänsten, för det andra att vid de s. k. skyttefesterna anordnas i regel dans, och denna utsträckes oftast ända fram till kl. 3 à 4 på morgnarna, varvid sprit ofta i övermått förtäres. Det hör icke till ovanligheterna, att de unga efter bevistandet av sådana skyttefester ej förr än kl. 5 eller 6 följande morgon återkomma hem, och ofta

äro då de manliga festdeltagarna mer eller mindre berusade. Ofta uppstå ju också slagsmål och andra ledsamheter vid dessa spritskyttefester. Det skulle verkligen bli en stor glädje för många föräldrar och husbönder, om på något sätt de statsunderstödda skytteföreningarna kunde frigöras från dansen och spriten, framför allt från den senare.»

Flera dylika vittnesbörd skulle kunna anföras, men detta torde vara överflödigt, då med all säkerhet här påpekade missförhållanden äro ganska allmänt kända.

Att så långt möjligt är få desamma undanröjda, torde vara av intresse för varje vän av god ordning och en sund folkuppfostran och i all synnerhet för de verkliga skyttevännerna. Härjämte synes det för statsmakterna vara en oavlätlig plikt att se till, att understöd av statsmedel icke lämnas till skytteföreningar, vilkas medlemmar uppenbarligen betrakta skjutövningarna som bisak och de i samband med dessa anordnade mindervärdiga nöjestillställningarna som huvudsak. I likhet med vad nu är fallet med statsunderstödda föreläsningföreningar, bibliotek och andra folkbildningsanstalter borde därför skytteföreningarna i sin verksamhet underkastas noggrann kontroll, och statsbidrag till desamma icke lämnas, innan de kunna prestera tillförlitliga vitsord -- exempelvis från lokala inspektörer -- såväl därom, att deras ekonomiska och militära angelägenheter väl värdas, som ock att deras verksamhet i övrigt bedrives på ett värdigt, samfundsgämpligt och fullt tillfredsställande sätt.

På grund av det nu anförda får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen, med bifall i övrigt till den kungl. propositionen om anslag till det frivilliga skytteväsendet, måtte såsom villkor uppställa, att skytteförening för att komma i åtnjutande av statsbidrag må, på sätt Kungl Maj:t finner nödigt och lämpligt, förete vitsord därom, att föreningens verksamhet bedrives i sådan riktning och under sådana former, att ändamålet med densamma helt och uteslutande främjas.

Stockholm den 22 januari 1914.

Oskar Lundgren,
Vendelsberg.

I motionens syfte instämma:

<i>Ernst Liljedahl.</i>	<i>J. Engqvist.</i>	<i>Bernhard Nilsson.</i>
<i>Enok Runefors.</i>	<i>Jonas Jonsson.</i>	<i>Alfred Persson.</i>
<i>A. J. Wedin.</i>	<i>Aug. Ifvarsson.</i>	<i>Reinh. Eliasson.</i>
<i>Eric Björnberg.</i>	<i>Cornelius Olsson.</i>	<i>C. Wallentin.</i>
<i>Eskils Hans Hansson.</i>	<i>O. Alfr. Berg.</i>	<i>K. A. Sandberg.</i>
<i>K. M. Andersson,</i> <i>Milsmaden.</i>	<i>M. Enderstedt.</i>	<i>C. Edor Anderson,</i> <i>Knapasjö.</i>
<i>J. P. Igel.</i>	<i>Herm. Carlson.</i>	<i>J. R. Sundström.</i>
	<i>G. W. Sjöberg.</i>	
